

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: OHelsea 3-3878

NO. 189. — ŠTEV. 189.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 14, 1933. — PONEDELJEK, 14. AVGUSTA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII

PREDSEDNIK JE POSLAL PROTI KUBI 3 BOJNE LADJE

**KO JE PREDSEDNIK MACHADO
POBEGNIL, JE PREVZEL OBLAST
DR. CARLOS MANUEL DE CESPEDES**

Razjarjena množica je oropala predsedniško palačo. — V političnih bojih je bilo ubitih osemnajst oseb. — Načelnik tajne policije je bil ustreljen. Predsednik Roosevelt je imel dolga telefonski razgovor s poslanikom Wellesom. — Združene države ne bodo intervenirale.

WASHINGTON, D. C., 13. avgusta. — Predsednik Roosevelt se je danes dolgo časa po telefonu posvetoval z ameriškim poslanikom na Kubi, Sumnerjem Wellesom, proti večeru je pa odredil, naj nemudoma odplujejo proti Kubi tri ameriške bojne ladje, čijih naloga bo zaščititi življenje in imetje tamkajšnjih ameriških državljanov.

Rušilca "Taylor" in "Claxton" sta odplula proti Havani, neki drugi rušilec, ki se nahaja v južnem vodovju, je pa dobil naročilo, naj odpluje proti Mananillo.

Pveljujoči častnik George T. Howard se bo ob svojem prihodu zglasil pri poslaniku S. Wellesu v Havani.

V Beli hiši odločno izjavljajo, da to ne pomeni nikake intervencije, ampak da so bile bojne ladje poslale izključno le v svrhu zaščite.

HAVANA, Kuba, 13. avgusta. — Dr. Carlos Manuel de Cespedes je bil z značilnimi, toda preprostimi cerimonijami inavguriran za kubanskega predsednika, nakar je imenoval člane svojega kabineta.

Sinoči je razburjena ljudska množica plenila hiše Machadovih pristašev, davi je pa zavladal po mestu skoro popoln mir.

HAVANA, Kuba, 13. avgusta. — Predsednik Machado je z aeroplanom pobegnil z otoka in se odpeljal v Nassau na Bahamskih otokih. Njegov aeroplan je odletel ob 3:30 popoldne. Poprej ga je razjarjena množica iskala po Havani, kričec: — "Ujemite Machado!"

HAVANA, Kuba, 13. avgusta. — Predsednik Gerardo Machado, središče kubanskega političnega viharja, je bil vsled upora armade pahnjen s predsedniškega mesta, nakar je množica med kričanjem in petjem oplenila predsedniško palačo in pobila šest tajnih policistov. Nad 200 oseb je bilo ranjenih.

Dr. Carlos Manuel de Cespedes, več diplomat, čigar oče je bil prvi revolucionarni predsednik na Kubi, je bil izvoljen za Machadovega naslednika.

Trdovratni Machado, ki je bil končno premagan, ko se je uprla njegova armada, je ob 10 popoldne poslal kongresu prošnjo za dopust.

S tem je bil izpolnjen posredovalni načrt ameriškega poslanika Sumnerja Wellesa, ki je deloval v soglasju s predsednikom Rooseveltom, da se Machado odstrani.

Machado je sprejel odstop vseh članov svojega kabineta, razun vojnega ministra generala Alberto Herrera, ki je kot edini član prejšnje vlade prevzel nalogo, da imenuje dr. de Cespedesa za državnega tajnika, ki nato po ustavi postane predsednik kubanske republike.

Od zgodnjega jutra so množice kričaje demonstrirale po ulicah. Navalili so na predsedniško palačo in na poslopja, ki so bila Machadova last.

Vojaški voditelji, ki so se v petek brez vsakega strela polastili trdnjav v pristanišču, so bili zadovoljni z dr. de Cespedesom kot predsednikom. Cespedes je dovolil generalu Herreri, da še ostane na svojem mestu.

Ko je načelnik tajne policije polkovnik Jimenez ranil nekega demonstranta, je množica navalila nanj in ga ustrelila.

Iz prvega nadstropja predsedniške palače so od-

Farmerji so se navelicali stavke

**DRHAL LINČALA
TRI ZAMORCE**

Množica je vdrla v jetnišnico ter linčala tri zamorce, ki so bili obdolženi umora mladega dekleta.

Tuscaloosa, Ala., 13. avgusta. Kakih dvajset neznancev je vdrla v okrajno jetnišnico v Birminghamu ter odvedlo tri mlade zamorce, ki so obtoženi, da so posilili in umorili mlado Vaudine Maddox.

Odvedli so jih triindvajset milj proti zapadu in jih obesili. Šerif R. L. Shamblyn je izjavil, da je naročil svojim stražnikom zamorce skrbno stražiti, toda stražniki niso bili kos odvajalcem.

Prebivalstvo je bilo ogorčeno, ker je dal "Mednarodni Delavski Obrambni Odbor" obtoženim zamorcem ter najboljšim zagovornikom, ko so dospeli zagovorni sem, je policija komaj preprečila, da jih ni prebivalstvo dejansko napadlo.

**39 DRŽAV BO LETOS ZA
ODPRAVO PROHIBICIJE**

Washington, D. C., 12 avgusta. Sodeč po sedanjem položaju, bo še tekom tega leta glasovalo za odpravo prohibicijske postavbe 30 držav.

Governor države Kentucky Ruby Laffoon je sklical legistlaturu za 15. avgusta, da glasuje za odpravo prohibicije.

Skoro ob istem času je tudi naznanil governor države Louisiana O. K. Allen, da bo sklical legistlaturu, toda dneva še ni določil. Governor države Utah Henry H. Blood je sklical legistlaturu za 7. novembra.

Ako državi Kentucky in Louisiana glasujeta še pred zaključkom letošnjega leta, tedaj bo v tem letu glasovalo 39 držav. Da bo odpravljena prohibicija, mora za to glasovati 36 držav.

**AVSTRIJSKI SODČKI
ZA AMERIKO**

Dunaj, Avstrija, 13. avgusta. Ko je bilo v Združenih državah dovoljeno prodajati pivo, je napočila za avstrijsko sodarsko industrijo nova doba, ki je mnogo trpela v času depresije.

Odkar se v Združenih državah zopet prodaja pivo, je Avstrija izvozila vsak teden 200,000 sodčkov po 60 litrov.

nesli vse stvari in jih razmetali po parku pred palačo.

Tekom demonstracij je bilo ubitih najmanj 18 oseb, okoli 200 pa jih je bilo ranjenih.

Dr. Carlos Manuel de Cespedes je sin Carlota Manuela de Cespedes, ki je leta 1898 v revoluciji proti Špancem prvi postavil kubansko republiko.

Študiral je visoko šolo v New Yorku, pozneje je šel v Nemčijo in Francijo ter je na vseučilišču v Havani dobil naslov dr. mednarodnega in civilnega prava. Govori angleško, nemško, francosko, italijansko in portugalsko. Spisal je že tudi več knjig. Star je 62 let.

Leta 1914 je bil kubanski poslanik v Washingtonu, pozneje pa v Parizu in Londonu, leta 1932 pa je bil imenovan za poslanika v Mehiki.

**GEN. BALBO
SE JE VRNIL**

Sprejet je bil v triumfu kot nekdanji rimski cesarji. — Sprevod se je pomikal po zgodovinskih ulicah.

Fiumicino, Italija, 13. avgusta. General Italo Balbo in njegovi tovariši v zračni armadi so končali svoj polet nad 12,000 milj v Chicago in zopet nazaj. Ko so njegovi aeroplani pristali, jih je pozdravila velika množica.

Zadnji aeroplan se je spustil na vodo ob izlivu Tibere ob 6.47 popoldne, ko je bojna ladja Oiaz s strelci pozdravljala letalce.

Bilo je mnogo ganljivih prizorov, ko so letalci hoteli objemati svoje žene in otroke. Zadnji del poleta so prileteli iz Lizbone na Portugalskem.

Benito Mussolini je generalu Balbo in njegovim tovarišem ukazal svoje največje spoštovanje s tem, da je vsakega posebej objel in poljubil. Pozdravil jih je tudi slavni iznajditelj brezžičnega brzojava Guglielmo Marconi.

Amer. poslanik Breckinridge Long je segel generalu Balbo v roke in ga pozdravil v italijanskem jeziku.

Celo popoldne je velika množica ljudi stala ob bregu Tibere in ko so se zaslišali motorji, je zagrmelo navdušeno kričanje.

Mussolini je s generalom Balbo sedel v prvi avtomobil in za njima so posedli drugi letalci in člani sprejemnega odbora. Sprevod se je vozil po starodavni cesti Ostia, nato pa po Via del Impero pod Konstantinovim slavolokom, kot so se nekdanji vozili rimski cesarji, ko so se vrnilo zmagoviti iz vojne.

Rim, Italija, 13. avgusta. — General Balbo je bil povišan za svoje zasluge kot voditelj zračne armade v Ameriko v zrakoplovne maršale.

ZID PROTI KOBILICAM

Buenos Aires, Argentina, 11. avgusta. — Argentinska vlada bo postavila nad 12,000 milj dolg zid preko argentinskih pampas, da bo kobilicam preprečeno dvigniti se s tal in leteti v druge kraje.

Vlada bo tudi organizirala več sto delavcev, da bodo pokončali kobilice.

**AVSTRIJA
NE ZAUPA
ITALIJANOM**

Avstrijci so razočarani, ker se Italija ni pridružila protestu. — Italija se je zbal spora z Nemčijo.

Dunaj, Avstrija, 13. avgusta. — Nemški kljubovalni nastop proti Angliji in Franciji, ki sta skušali preprečiti Nemčiji, da bi s svojo fašistovski propagando razburjala Avstrijo, je Dollfussovo vlado zelo razočaral, navzlic zagotovili angleškega zunanjega ministrstva, da je pred kratkim nemška vlada obljubila italijanski vladi, da se bo v bodoče boljše obnašala.

Dunajska vlada zelo dvomi, da bo Nemčija držala svojo obljubo Italiji, da bo storila vse v svoji moči, da nemški aeroplani ne bodo več metali oklicev na avstrijsko ozemlje in da se ne bodo po radio iz Monakova pošiljala hujšanja čez avstrijsko mejo.

Toda ta propagandna sredstva, katerih važnost nazivajo zelo pretiravajo, niso mnogo pripomogle k povečanju avstrijskih zmenšjav.

Avstrijo najbolj razburja, ker se Italija ni pridružila svojim tovarišcem v štiridržavni pogodbi, da bi skupno s Francijo in Anglijo protestirala pri nemški vladi. Vsled tega se Avstrija ne sme preveč zanašati na italijansko pomoč, kajti Italija v svojem protestu ni hotela iti predaleč, ker se je zbal, da bi prišlo do kakšnega spora med Nemčijo in Italijo.

Navzlic temu, da avstrijsko časopisje zahteva, da predloži avstrijska vlada celo zadevo Ligi narodov, vlada tega ne bo storila, kajti Liga narodov ni vložila pri nemški vladi svojega protesta in tudi ni javno pozvala velesile, da skupno nastopijo proti Nemčiji, kakor se tudi ni zmenila, ko je nemška vlada izgnala avstrijskega časnikaškega atašeeja pri poslaništvu v Berlinu Wasserbaeka.

Za sedaj bo najbrže manj govorjenja o spopadih ob avstrijsko-nemški meji, kot o Mussolinijevem načrtu za avstro-ogrsko gospodarsko izboljšanje. Dr. Dollfuss je dobil iz Rima povabilo, da pride na sestanek z Mussolinijem.

Na Dunaj je prišel ogrski poljedelski minister Nikolaj Kallay, da se pogaja za boljše trgovske razmere.

Ogrski ministrski predsednik Goemboes je bil pred tremi tedni v Rimu ter se sedaj zavzema za gospodarsko konferenco osrednjih evropskih držav ter upa, da bo ta konferenca imela boljši uspeh, kot pa svetovna gospodarska konferenca v Londonu.

V bližnji bodočnosti bo najbrže prišlo do avstrijsko-ogrsko gospodarske zveze, kateri se bo pridružila tudi Italija ter bo kupovala prideleke in izdelke, katerih si Avstrija in Ogrska med seboj ne bosta mogli izmenjati. Vse tri države bodo najbrže razpravljale o načrtu, da bi Avstrija in Ogrska pošiljali svoje blago skozi Trst, ki je kot pristanišče po vojni prišel skoro ob vso veljavo.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

**VKRATKEM SE BODO ZAČELI
POGAJATI Z GOVERNERJEM**

ALBANY, N. Y., 13. avgusta. — Pet izmed šestih voditeljev mlekarškega štrajka v državi New York je prišlo v Albany in se zglasilo v uradu governorja Lehmana pripravljenih za razgovor o kompromisu.

**V RUSIJI BO
BOGATA ŽETEV**

Boljševiki upajo, da so prekorali pot do socializma. — Pozdravljajo poljedelsko politiko.

Moskva, Rusija, 13. avgusta. — "To je leto pereloma", govore po sovjetski Rusiji in to so besede prepričanja, ne pa samo glasovi upanja, kot pred tremi meseci. "Perelom" pomeni krizo v bolezni, ko se obrne na boljše ali na slabše. Toda sedanjí pomen "pereloma" je obrnitev na boljše.

Ako pravijo boljševiki, da je to leto pereloma, mislijo s tem, da bodo prišli do vrhunca dolgotrajnega boja za uvedbo socializma in da bodo sedaj šli zlahko pot v obljubljeni deželo. Odločilni činitelj pereloma je dobra letina, ki je največja v zadnjih tridesetih letih.

Znana cesarica Katarina Velika je rekla: "Ena sama dobra letina popravi politične pogrške desetih let". In danes, ali so bile napravljene kake napake ali ne, je bolj resnično kot kdaj, da velika žetev ne bo pomenila samo velik preobrat v veliki poljedelski revoluciji — to je kolektivizaciji — temveč bo tudi rešila največji problem sovjetske industrije, namreč, pretiravano preobračanje dela.

Ni mogoče tajiti, da je imelo prebivalstvo navzlic velikemu napredku petletke vedno manj jesti. Vzroki za to so jasni.

Prvič se je vsa narodna sila, delavska moč in kapital, zgrnila okoli velikanskih temeljnih naprav, katerih izdelki ne morejo priti v porabo skozi več let. Drugič: vsled kolektivizacije se je kmet uprl proti vladnemu načrtu in klal živino ter obdeloval le malo zemlje.

Trehtič: uprava kolektivnih kmetij je bila zelo slaba. Četrto: vsled bojazni pred vojno z Japonsko, je vlada pobrala žito za armado in civilno prebivalstvo je še tedaj imelo premalo žita za sebe. Konečno je bila sovjetska unija vsled depresije prisiljena izvoziti več živeža za manjšo ceno, da je mogla zadovoljiti tujim obveznostim.

Vse te vzroke odkrito priznajo sovjetski vladarji in med njimi sam Stalin, toda v Kremlju so prepričani, da je bila kolektivna politika pravilna in da je bila navzlic napakam in pretiranju gotovih krajevnih oblasti vredna vseh dosedanjih žrtvev.

Kremelj pozna svoj narod in boljševiki so trdovratno hoteli izsiliti svojo politiko za vsako ceno, kot pa omahovati in popuščati. In letošnja letina bo dokaz, da je bila sovjetska politika pravilna in bo pregnala vse dvojbe o iskrenosti komunistične stranke.

Felix Piseck, farmer iz Herkimer okraja in voditelj mlekarškega štrajka v severovzhodnem delu države je izjavil, da ni prinesel oljčne veje niti governorju, niti državnemu mlekarškemu odboru, da pa je pripravljen poslušati vse kompromisne predloge, katere bo mogoče stavil governor Lehman.

Albert Woodhead, ki je voditelj v osrednjem delu države in katerega smatrajo za glavnega voditelja celega mlekarškega štrajka, ni bil v skupini voditeljev, ki so prišli v Albany.

— Skušali smo dobiti tudi Woodheada, — je rekel Piseck, — toda ni mogel iti. Piseck je rekel, da so vsi sosednji farmerji mišljenja, da se štrajk nadaljuje, da pa je sam mnenja, da je konferenca za kompromis na mestu, četudi sam nima nikakega predloga za kompromis.

Rochester, N. Y., 13. avgusta. Petsto članov Western New York Independent Milk Producers Association je sklenilo, da bodo še nadalje ovrli dovoz mleka v mesto, dokler farmerji ne dobe boljše cene za svoje mleko. Predsednik organizacije Albert Woodhead je svaril svoje tovariše pred nasiljem.

**KAZEN ZA
ODVAJALCE
DOSTI PREMILA**

Ravnatelj Sing Singa pravi, da bi morala znati za odvajalca najnižja kazen petdeset let.

Ossining, N. Y., 13. avgusta. — Lewis E. Lawes, ki je ravnatelj Sing-Sing jetnišnice, je pred odhodom v Washington ponovno za trdil časnikiškim poročevalcem, da je odločen nasprotnik smrtne kazni.

Ko so ga vprašali, kakšno kazen zasluži odvajalec, je odvrnil, da bi bilo najbolje, če bi bil vsak odvajalec obsojen najmanj na 50 let ječe.

— Smrt v električnem stolu ni nič v primeri s 50 leti ječe — je dejal.

Lawes je priporočal, naj bi vse večje zločince sodili zvezni sodniki in prisodili slehernemu najvišjo kazen.

To bi sicer ne odpravilo zločinskega vala, pač pa bi ga znatno zmanjšalo.

**NEZAPOSLENOST V ITALIJI
SE MANJŠA**

Rim, Italija, 13. avgusta. — Iz vladne statistike je razvidno, da je bilo dne 1. avgusta v Italiji šestdeset tisoč nezaposlenih manj kot jih je bilo dne 1. julija. Navzlic temu je pa v Italiji še vedno skoro milijon ljudi brez dela.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Salner, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

in celo leto velja za Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00
in celo leto velja za Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00
in celo leto velja za Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00
in celo leto velja za Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00
in celo leto velja za Ameriko in	in New York za celo leto	\$7.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikom.

Plačilo brez podpisa in osebnosti se ne prišteje. Denar naj se blagovno
plačilo po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se
nam tudi prejmejo bivalne naslovi, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

MONROE DOKTRINA

Ko se je vrnil z gospodarske konference zvezni senator Key Pittman, predsednik senatnega odbora za zunanje zadeve, je vladala v sosednji republiki Kubi velika napetost.

Sedaj, ko to pišemo, se je ozračje precej izčistilo. — Osovraženi Machado je namreč pobegnil, na njegovo mesto so pa stopili novi možje.

Z ozirom na položaj na Kubi je rekel Key Pittman, da morajo bodisi Združene države poseči vmes in sicer na podlagi Plattovega amandamenta, ali naj se pa dovoli tujim državam, da na svoj lasten način zaščitijo življenje in imetje svojih državljanov.

Pri tej priliki je senator javno izjavil, da spada Monroe doktrina med staro šaro.

Doktrino je postavil predsednik Monroe v poslanici, ki jo je naslovil na kongres dne 2. decembra 1823. V nji je rečeno, da bomo "smatrali za ogrožanje našega miru in naše varnosti, če bi hotela kaka druga država v katerikoli delu Amerike (s tem so mišljene Severna, Centralna in Južna Amerika) uveljaviti svoj sistem. Vsako vmešavanje kake evropske države, bo za nas pomenjalo, da je zavzela dotična država napram nam sovražno stališče."

Monroe doktrina je bila že večkrat vzrok nevarnosti, tla se Združene države zapletejo v boj z drugimi državami, in je tudi vzrok, da latinsko-ameriške republike sovražijo svojega velikega sosedu na severu ter mu očitajo, da s svojo imperijalistično politiko ogroža njihovo neodvisnost.

Dokler bo Monroe doktrina v veljavi, bodo morale Združene države ščititi tudi interese drugih držav, nahajajočih se na ameriškem ozemlju, ter varovati življenje in lastnino njihovih državljanov.

Ko je začelo na Kubi vreti, so začeli prihajati protesti od angleške, francoske, japonske, italijanske in španske vlade, češ, da je v nevarnosti življenje Angležev, Francozov, Japoncev itd., ki se nahajajo na Kubi.

Vse to je oviralo prizadevanje washingtonske administracije, da mirnim putem reši krizo ter prepreči intervencijo, ki bi nam latinsko-ameriške dežele še bolj odtujila.

POZDRAV

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Pred odhodom v staro domovino, pozdravljam svojega sina J. Bizjaka, ženo in otroke. Hčer M. Rosman in moža v Ellwood City, hčer B. Gerzel in moža v Aliquippa, M. in Mrs. J. Ogrizek, Mr. in Mrs. T. Groznik, Mr. in Mrs. Ste. Klasič, Mr. in Mrs. J. Marold, Mr. in Mrs. Yaklich, Mr. in Mrs. T. Dioda in vse druge znance v Aliquippa, Pa., Mrs. U. Germek v New Castle, Mr. in Mrs. J. Leban v Pittsburgh, Mr. in Mrs. F. Tomasič v Clevelandu, Mr. in Mrs. Kočevar v Ellwood City, svojega zeta M. Tolar v Rock Springs, Wyo. in svojo vnukinjo Mrs. G. Ford in moža v Scranton, Pa.

Nadalje pozdravljam vse vnukinje in vnukinje v Rock Springs, Wyo. in vse prijatelje in znance iz Amerike.

Izkreno se zahvaljujem potniški oddelku Glas Naroda, kjer so mi vse tako lepo preskrbeli in mi pripravili udobno kabino na parniku "Saturnia". To domačo in pošteno trdijo vsakemu najtopljše priporočam.

Apolonia Bizjak

"GLAS NARODA"
zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kralj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

CIVILNA VOJSKA V NARODNIH GOZDOVIH

Približno štir milijona mladih ljudi v starosti od 18 let do 25 je utaborjenih sredi veličastnih narodnih šum. Njih orožje je motika in sekira. Kmalu jih bo 275 tisoč. Še komaj včeraj so pohajali brez dela po mestih, živeli v mestih od javne dobrodelnosti ali od prosjačenja.

Ideja je bila sijajna: Moralno in materialno pomoči brezposelnim mladim in njihovim družinam in nuditi jim zdravo delo pod milim nebom in obenem izvršiti potrebno delo v korist ameriškega gozdarstva.

Federalni department for Labor potom poverjenih organizacij je nabral mlade ljudi, ki so ameriški državljani, neporočeni in nezaposleni in ki želijo nakazati del svoje mesečne plače od \$30 v korist svojim družinam. Zaposlujejo se pa tudi nekateri starejši možje, ki živijo v bližini narodnih gozdov in ki imajo gozdarsko izkušnjo. 13. odstot najetih mladencev more dobiti tudi večjo plačo \$36 do \$45 na mesec na priporočilo tabornega nadzornika. Vlada pa ima v službi tudi nekoliko tisoč izurjenih gozdarjev, nadzornikov in delavcev, ki dobivajo od \$120 do \$187 na mesec.

Mladenci, ki so bili najeti za delo v gozdovih, se pošiljajo v tabornega departmeta za dvotedensko vajo. Te obstojajo iz teovadbe, hoje in nekoliko ročnega dela. Mladenci dobivajo poduk o pravi osebni oskrbi, postavljanju šotorov in tabora in organizaciji dela. Delo traja šest mesecev in mladenci ostanejo civilisti. Delajo osem ur na dan, (vštevši hojo na delo in od dela in čas za obed) in dela se 5 dni na teden.

V glavnem je šlo za odpomoč, ali to gozdarsko delo odgovarja dolgo obsejni potrebi za boljše zaščito naših narodnih gozdov. Ceni se, da narodni gozdovi potrebujejo najmanj 700 stražnic in stolpov za odkrivanje požara. Treba zgraditi kakih 10.000 milijonov telefonskih žic za primerno zaščito in neobhodno potrebno je zgraditi kakih 50.000 milijonov cest in poti. 3000 kolovozov proti požarjem in 500 javnih tabornov.

Dejstvo je, da uničevanje gozdov tej deželi je napredovalo v takem tempu, da je pretela nevarnost obstoja vsega gozdarstva. Izvirno večji del severne Amerike je bil zaraščen s pragozdom. Pokrajina ob Pacifiku je bila ena izmed največjih gozdnih pokrajin na svetu. Gozdovi smrek so pokrivali vso pokrajino ob Atlantiku. Hrast in oreh je prevladoval v Appalaskem gorovju. Kje so ti gozdovi?

Drevesa so se posekavala in gozdovi uničevali, kot da bi to moglo trajati vedno. Dandanes gozdarsko ozemlje Združenih držav pokriva le kakih 470 milij. akrov, kar je manj kot imajo druge dežele, bogate na šumah. Vendarle produkcija lesa je ogromna in dreves je vedno manj, zlasti vsled požarjev in insektov. Skoraj polovica gozdnega ozemlja Združenih držav je neproduktivna, v kolikor se tje nove rasti, bodisi ker je pragozd, kjer nova rast ne domestuje naravno razpadanje ali ker je gozd tako posekan, da nič ne raste. Ogenj je tekom zadnjega desetletja uničevalo vsako le-

to približno 15.000.000 akrov gozdovja. Imamo 150.000.000 akrov narodnih gozdov večinoma zapadno od reke Mississippi. V zadnjem času se je veliko storilo v izboljšanje položaja. Ali odstraniti nevarnost ognja in insektov je ogromna naloga nad močjo sredstev, ki so običajno na razpolago državnim in federalnim gozdarskim oblastim. Zato današnja prilika velike civilne vojske v naših šumah utegne prinesiti veličansko korist našemu gozdarstvu. FLIS.

FRANCOSKE ŽELEZNICE IN TURISTI

Francoske železnice so vpoštevale krizo in naklonile turistom veliko popustov. T. zv. "družinske vozovnice" veljajo za skupine in daljavo nad 300 km. Prvi potnik plača normalno vožnjo, drugi dobiva 25, tretji 50, četrti in naslednji celo 75 odstotkov popusta. Ta popust zopet narašča, če znaša vožnja na 400 km. Oče, ki obiskuje družino na letovišču, plača polovico. Za obiskovalce morskih kopališč so uvedene v času od 25. maja do 30. septembra za 30 odstotkov znižane vozovnice, ki veljajo 33 dni. Posamezna zdravilišča uživajo isto ugodnost v teku sezije od 1. maja do 25. julija oz. od 20. avgusta do 30. septembra. Izletniške vozovnice "za konec tedna" v času od 1. maja do 31. oktobra so združene s polovičnim popustom. Veljajo od poldneva petka, oziroma sobote do poldneva ponedeljka, oziroma torka. Železnice prodajo tudi "kombinirane vozovnice" s 40 odstotki popusta, pri katerih lahko nadaljuje izletnik vožnjo z avtobusom. Trgovski potniki in slični poklici imajo vedno t. zv. "abonentne vozovnice" s 30 do 50 odstotkov popusta na vseh francoskih progah.

12 LET JEČE ZA BERAČENJE

Iz Kaira poročajo, da je vlada središču zagrabila problem beračev, ki je povzročal obiskovalcem dežele velikanske neprijetnosti, pri korenini. Vsak berač, ki bo posiljal zasačen pri pobiranju miloščine, bo obsojen na dvajset let ječe. Za siromašne otroke in pohabljenice bo vlada zgradila zavetišča. Miloščino bodo smeli za naprej pobirati samo verski siromaki.

JAKO POCENI se prodaja v CLEVELANDU, z 2 trgovskima prostoroma in 3 stanovanji po 4 sobe, vse oddano; nasproti velikih tovarn, katere so pričele obratovati; jako pripravnost za gostilno. Poslopje je v dobrem stanju. Prodaja se, ker gre lastnik na deželo. Za pojasnila pišete na: — M. K. L E M E N 16119 WATERLOO RD., CLEVELAND, O. 8-11.14.17

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE. MO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Din 200 ..... \$ 4.25	Lir 100 ..... \$ 8.—
Din 300 ..... \$ 6.25	Lir 200 ..... \$15.50
Din 400 ..... \$ 8.25	Lir 300 ..... \$22.90
Din 500 ..... \$10.10	Lir 400 ..... \$30.70
Din 1000 ..... \$20.—	Lir 500 ..... \$38.—
Din 5000 ..... \$98.—	Lir 1000 ..... \$75.—

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljemo se bolj pogosto.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$5.00 morate poslati ..... \$ 5.75
" " "10.00 " " \$10.88
" " "15.00 " " ..... \$16.—
" " "20.00 " " ..... \$21.—
" " "25.00 " " \$26.25
" " "30.00 " " \$31.50
" " "35.00 " " \$36.75
" " "40.00 " " \$42.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Iz Slovenije.

Peter Zgaga

Oče kranjske harmonike je umrl.

V Celoveu je umrl 1. avgusta v starosti 75 let Franc Lubas, ki je bil pravi oče kranjske harmonike. Prebival je v zadnjem času pri svojem sinu Robertu, ki si je po prevratu v Celoveu uredil stalno tovarno za izdelovanje harmonik.

Pokojni Franc Lubas se je rodil v Spodnjem Dravogradu, preživljal pa se je svojo mladost v Ljubljani in se stari ljubljanci ne še danes spominjajo z veseljem "lepega Franceca", ki je ob sobotah in časih tudi kar do ponedeljka v Čitalnici na Zgornjem Rožniku zabaval staro in mlado s svojim igranjem na harmonika. Leta 1881 je izumil poseben model diatonične harmonike, po katerem je začel izdelovati svoje sloveče instrumente najprej v rojstnem kraju, od leta 1913 pa v Slovenjgradu, kjer si je zgradil moderno tovarno. Ko si je sin ob prevratu uredil lastno tovarno v Celoveu, je oče še najrajši prebival v Ljubljani. Lubasova trdka je večkrat razstavila z velikim uspehom svoje harmonike v Ljubljani in tudi na tujih razstavah.

V potoku je zadušil lastno ženo.

Naglo se je 30. julija popoldne raznesla po Lendavi pretresljiva novica, da je neki neznan možki v potoku Črncu zadušil neko žensko. Novica je močno razburila ljudi in kmalu so šle cele trupe ljudi gor ob Črncu, da se prepričajo o resničnosti grozne novice. Vest se je žal izkazala kot resnična in je predmet celodnevnih razprav med ljudstvom.

O strašni tragediji med dvema zakoncem so zaenkrat znane te le podrobnosti:

Zakonec Špilak iz Male Polane sta zjutraj pripeljala v Lendavo z vozom zrnje v mlin. Že v neki trgovini je bilo opaziti, da je med njima hud prepir, vendar pa nihče ni slutil, da se bo končal tako žalostno. Z vozom sta zavila po začasnem potu proti domu ob potoku Črncu. Zakonec sta se ves čas prepirala na vozu, dokler ni prišlo med njima do dejanskega spopada. Ker je bil mož bolj močan in je žena menda slutila nevarnost, je skočila z voza in hotela uteci čez potok. Na sredi potoka je prišlo med njima do ponovnega ruvanja in najprej je padel mož v vodo in oblezel pod ženo, vendar se mu je pa posrečilo prevladati njo in jo spraviti pod vodo. Nesrečnik je ženo tako dolgo tiščal v vodo, da se je zadušila.

Krave so med tem odšle precej daleč z vozom proti domu in Špilak je stekel za njimi, pastivši ženo kar v vodo. Doma je deloma povedal, kaj se je zgodilo splošno. Odpravil se je nato z otroki nazaj k ženi. Ko so otroci videli, da je mati mrtva, so začeli silno jokati, oče pa je stal kakor ukopan in nem...

Ves dogodek so opazovali pastirski, ki so pasli v bližini živino. Tudi nekaj starejših ljudi je bilo zaposlenih z delom tam bližje, vendar nihče ni slutil, da se bo zgodilo kaj tako strašnega. Ko pa je Špilak stekel za vozom, so vendar šli gledat, kaj je z žen-

ska. Našli so mrtvo v vodi. Dogodek je bil takoj prijavljen lendavski žandarmeriji, ki je bila že tam, ko se je Špilak vrnil z otroki. Na vprašanje, nastavljeno hčerki pokojne, kje je oče, se je Špilak mirno oglašil: "Jaz sem!" Špilak je nato brez ovinkov priznal, da je krivec, navajal je, da so bili med pokojno in med njim stalni prepri, ki jih ni mogel več prenašati. Kje pa tiči pravi vzrok preprirov in kaj je dalo neposredni povod za tako usodno dejanje, za sedaj še ni jasno. Špilak je bil skoraj 20 let v Ameriki, domov se je vrnil po vojni. Starejša hči je že omožena, nekaj je pa še drobiža, ki ne more prav razumeti, kaj se je zgodilo z materjo.

Nenadna smrt uglednega Rajhenburžana.

Iz Rajhenburga pišejo: Dne 25. julija je nenadno preminil od srčne kapi zadet zaslužni in ugledni tržan in posestnik, bivši kovaški mojster, Fr. Ivanc, star 66 let. Zjutraj se je še čisto čil in zdrav odpravil v vinograd Srečič, kamor ga je vedla njegova vsakdanja pot. Komaj po preteku treh ur, je ves preplašen prihitel njegov sluga v Rajhenburg, prinašajoč žalostno novico, da je gospodar izdihnil. Popoldne so F. Ivancu pripeljali domov.

Pokojni je bil dober mož, skrben oče in vzoren gospodar.

Dopisi.

Lorain, Ohio.

Pričakovanje in nestrpnost je minila, ko so končane primarne volitve. Mesto tega pa je razočaranje in veselje na mestu. V zadnjih primarnih volitvah je v naši naselbini kandidiralo 90 kandidatov za 17 uradov. Videti pa je, da republikanci bolj silijo v posamezne urade, ker so imeli več kandidatov, na pr. za župana dva demokrata in pet republikancev. Med demokrati kandidati za mestnega svetovaleca v šestem okraju je bil tudi poznani sin Mr. Johna Sveteta, Leo C. Svetec, ki je bil s sijajnim uspehom nominiran. Čestitamo! S tem ni rečeno, da je naše delo končano. Ker je Leo C. Svetec sin slovenske matere, naš ameriški rojak, je dolžnost vsakega slovenskega volilca, da agitira za njegovo izvolitev v mestni urad že sedaj ter ga priporoča med prijatelji druge narodnosti, da volijo zanj pri jesenskih volitvah.

Torej, združite se, Slovenci, rojaki, pustite nevoščljivost na strani in delujte za svojo kri, za svojega rojaka. Že od meseca marca vidite, da je demokratična administracija dobra. Tudi v naši naselbini imamo isto stranko na krmlju in se je v tej depresiji izkazala, da je kos svojim nalogi, pomagala je dosti našim ljudem. Seve, vsem ni bilo mogoče ustreči, saj še oče ali mati ne moreta vsem ustreči v svoji družini. Delujte, da ostane še nadalje ta stranka na delu in ne bo vam žal. Naročnik.

V gorenem delu newyorške države so zahtevali tudi slovenski farmerji. Mleko raje razliva jo kot da bi ga dajali za nič. Kdo bi jim zameril, ako pomislimo, da moramo plačevati v New Yorku mleko po petnajst centov kvart, dočim dobi farmer za kvart komaj en penny.

Farmerski štrajk ni naperjen proti mestnemu prebivalstvu. In tudi ni naperjen proti Rooseveltu in njegovemu čudovitemu narodu za obnovo ameriškega gospodarstva. Farmerski štrajk je v prvi vrsti naperjen proti onim, ki brez posebnega truda in stroškov spravijo pri vsakem kvartu mleka v svoj nenasitni žep štirinajst centov.

Če farmer zahtreka — mi piše prijatelj iz Fly Creek — je to povsem nekaj drugega kot če zahtreka fabriški delavec. Fabriški štrajkar lahko vse dni v senici preleži. Plače seveda ne dobi nobene, ker ne dela. Mi farmerji pa moramo vsak dan živno vrdevati in krave dnevno dvakrat pomolsti. Če mi štrajkamo, moramo vseeno delati, dočim fabriškemu štrajkarju ni treba.

Prijatelj Hribar me vabi v Richfield Springs, N. Y. na mleko. Če mi bo količjak mogoče, bom prišel — toda ne na mleko, pač pa na jabolčnik. Upam pa, da bo do takrat tudi farmerski štrajk končan farmerjem v korist.

Precej sem že pisal o pivu, s katerim je bila dežela "oblagodarjena" dne 15. aprila. V soboto me je pa tako napelo, da se je porodil v meni neomajni sklep: — Nobene besede več o pivu, dokler ne bo najmanj za tri procenta močnejše, in dokler ne bo še enkrat večji kozarec za pet centov naprodaj.

Časopisje poroča, da Trst, nekaj tako evetno mesto — polagoma izumira. Pristanišče je skoro prazno. Po nekaterih ulicah poganja trava. Obrt in trgovina počivata. Edinole v starem mestu je nekaj življenja. Tja namreč zabajajo — svoji k svojim.

Nekateri naši ljudje so pa res dobri in popustljivi. Srečna je tista, ki takega dobi, kot je naprimer neki moj znanec, ki mi je pred par dnevi pripovedoval.

— Kaj pa vedno udrihaš po ženskah, Zgaga? Krivico jim delaš, že vsaj nekaterim. Skoro neprestano očitaš ženskam nezvestobo. Pa se motiš — ženske so zveste. Posebno moja žena mi je zvesta, da nobena tak.

Molal sem, toda v srcu sem se čudil, kajti njegovo ženo poznam, drugi jo pa še bolj poznaajo, pa ne morem niti jaz niti drugi kaj prida povedati o njeni zakonski zvestobi.

— No, kaj si utihnil? — je nadaljeval. — Počakaj, da ti povem. Že petkrat je pobegnila od mene, vsakokrat z drugim dedcem, pa se je še vselej vsa pokorna k meni vrnila. No, če imaš korajžjo, pa reci, da mi ni zvesta... Druge pobegnejo in jih ni več nazaj, moja pa ve, kaj je ljubezen in kaj je prava zvestoba, pa je še vedno po treh ali štirih dneh prišla, sicer precej zdelana in objokana, k meni nazaj.

Te dni sem čital sledeče značilno poročilo:

V Sloatsburgh, N. Y., prebiva Nicholas Stetz, ki je star petinosemdeset let ter se je pred dvajsetimi leti poročil z osemnajstletno mladenko. V prejšnjih letih mu je rodila enajst otrok, zadnji teden pa dvojčka. — To pa ni nič, to pa ni nič — modnjeje deda, ko stopa po farmi. — Trinajst je nesrečno število. Prihodnje leto bomo zopet zibali, kajti mora jih biti štirinajst.

Možaka zavidam za srečo in zadovoljstvo, dvomim pa, da mu je znan star latinski pregovor, da more le mati vedno izpričati svoje materinstvo, dočim oče ne more nikdar izpričati očetovstva.

On petinosemdeset let, ona osemindeset let, v zibelki pa dva krepka dvojčka. To je precej čudna kombinacija.

Če imajo na farmi hlapca in koliko je hlapec star, pa poročila ne omenja.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,
ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VOLKMAN-LEANDER:

CARODEJNE ORGLE

Pred dolgimi leti je živel zelo mlad, spreten izdelovatelj orgel, ki je zgradil že mnogo orgel in vedno so bile zadnje boljše kakor prej. Slednjič je izdelal orgle, ki so bile tako umetne, da so same od sebe začele igrati, če sta vstopila v cerkev ženin in nevesta, nad katerima je Bog imel svoje dopadaje.

Ko je tudi te orgle dokončal, si je ogledal dekleta v deželi, si izbral najkromnejšo in najlepšo in dal vse pripraviti za svojo poroko. — Ko pa je stopil s svojo nevesto pod cerkvene oblake — prijatelji in sorodniki so mu sledili v dolgi vrsti, vsak s špokom v roki ali v gumbici — se je napolnilo njegovo srce s ponosom in častihlepjem. Ni mislil ne na svojo nevesto ne na Boga, ampak samo na to, kakšen spreten mojster je, ki mu nihče ne more biti kos; kako bodo vsi ljudje strmeli in ga občudovali, ko začne orgle same od sebe igrati!

In tako je vstopil s svojo lepo nevesto v cerkev — a orgle so molčale. To si je mojster gnil k sreči. Menil je namreč v svojih ošabnih mislih, da more biti krivda samo na nevesti in da mu ta ni zvesta. Ves dan ni spregovoril niti besedice z njo, zvečer pa je skrivoma povezal culo in zapustil nevesto.

Ko je prehodil že mnogo milj, se je slednjič ustavil v tuji deželi, kjer ga nihče ni poznal in ni nihče po njem vprašal. Tam je živel deset let tiho in samotno življenje; tedaj pa ga je prevzel neznan strah za domovino in zapuščenost nevesto. Vedno in vedno je moral na to misliti, kako blaga in lepa je bila in kako grdo jo je zapustil. Ko je zamenjaval skušati zatrej svoje hrepenenje, je sklenil, da se vrne in jo prosi odpuščanja.

Potoval je noč in dan, da so mu noge otele in čimbolj se je bližal

domaciji, tem večje je bilo njegovo hrepenenje in tem večji je bil njegov strah, če bo ona pač še tako dobra in prijazna z njim, kakor takrat, ko je bila še njegova nevesta. Slednjič je zagledal stolpe rodnega mesta, ki so se v daljavi bleščali v soncu. In začel je teči, kolikor je mogel, da so ljudje za njim zmagjevali z glavami in govorili: "Ali je ponorel ali pa je kaj ukradel."

Ko pa je prekoratil mestna vrata, ga sreča dolg mrtvaški spreved; za krsto je šlo mnogo ljudi, ki so jokali.

"Koga pokopavate tu, dobri ljudje, da tako plakate?"

"To je lepa gospa orgelskega mojstra, ki jo je hudobni mož zapustil. Nam vsem je toliko dobrega in ljubelega storila, da jo hočemo pokopati v cerkvi."

Na te besede ni odgovoril niti besedice; z globoko sklonjeno glavo je korakal ob krsti in jo pomagal nositi. Nihče ga ni spoznal. Ker so ga pa slišali neprestano vzdihovati in jokati, ga ni nihče motil, misleč, da je eden izmed mnogih revežev, katerim je rajnica v življenju izkazala dobroto.

Spreved je prišel do cerkve. In ko so nosilci prekoricali cerkveni prag, so začele orgle same od sebe igrati tako nebeško, kakor še nihče ni slišal. Položili so krsto pred oltar. Izdelovalec orgel se je skrušen naslonil na stebel poleg krste in pri sluskoval zvokom, ki so vedno močnejše naraščali, da se je vsa cerkev tresla v svojih temeljih. Oči so se mu zaprle, kajti bil je truden od dolgega pota; toda njegovo srce je bilo veselo, ker je vedel, da mu je Bog odpustil. In ko je zadnji orgelski zvok izvenel, se je zgrudil mrtev na kamniti tlak.

Tedaj so ljudje dvignili mrtvo truplo, odprli krsto in ga položili k

nevesti, ker niso vedeli, kdo je. In ko so krsto zopet zaprli so začele orgle še enkrat popolnoma tiho igrati. Nato pa so utihnile in odslej niso nikdar več same od sebe igrale.

Postavljenil: J. S.

MENIHI IN PIVO

Neko sodišče v okolici Plznja bo v kratkem obravnavalo svojevrstno pravdo. Na imenu Kolincev pri Plznju imajo menihi večje posestvo, ki je kot ustanova imelo pravico terjati od plzenske pivovarne letno 1360 l piva.

Zdaj je posestvo na temelju agrarne reforme razdeljeno. Razdelitev so vpisali v zemljiško knjigo. Tu je občina, ki ji je pripadla posest, ustavila pravico menihom do pizenjskega piva. Zaradi tega so menihi vložili proti občini tožbo, češ da jih prikrajšuje v privilegijih. Zanimivo je tudi vedeti, da je bilo prej v tem samostanu več menihov zdaj pa sta samo dva, ki pa zahtevata zase isto količino piva kakor poprej za več ljudi.

RJAVA KOŽA NE POMENI ZDRAVJA

Francoski učenjak Brody je pred kratkim predaval na pariški Medicinski Akademiji o vplivu sončenja na telo. Priporočal je vsem prijateljem sonca, naj se po možnosti ogibajo rjave kože, ker prinaša rjava barva le malo zdravja. Nasprotno, rjava koža ovira pronicanje sončnih žarkov v telo. Brody priporoča, naj se ljudje sončijo kvečjemu eno uro na dan, in sicer naj izpostavljajo soncu pol ure hrbet, pol ure pa prednji del života.

ČE MEDVED SREČA ŽENSKO

Iz Tuhinja pišejo: V neki vasi ki leži že precej visoko v hriboh nad Tuhinjsko dolino so v vročem popoldnevu ženske žele žito. V bližini je žuborel iz hladnega gozda gorski potok in poginjal kolesa malega vaškega mlina, da so se vrtela v veselem tempu in s svojim ropotanjem škale blazine mir malega hribovskega naselja. Solnce je pripekalo in razširjalo v pasjih dneh res pravo pasjo vročino, žanjice pa so hitele z delom, a se tudi živahno pomenkovale, da bi v svoji gorečnosti skoro prekosile ropot mlinjskih koles. V sredi najživahnejšega pomenkovanja pa je počasi približal iz gozda ogromni medved. Radovedno se je oziral po prepleti okoli in občudoval krasni razgled, ki se mu je nudil z gorske rebri in na bližnji njivi zagledal žanjice. Ker jih očividno ni hotel motiti pri delu in pomenku se je počasi obrnil, da bi mirno in neopaženo odšel nazaj v gozd. Med tem pa so ga že zagledale ženske. Zagnale so silen vrisk in se v največjem strahu zakadile proti mlinu ter zapahnille vrata. Kosmatinec pa niti od daleč ni prišlo na misel, da bi se prevarjal z bojazljivimi ženskami. S počasnim in dostojanstvenim korakom je mirno odšel proti gozdu in le parkrat se je spotoma posmehljivo ozrl nazaj proti mlinu.

PTIČJI AZIL

Italijanski otok Capri je bil še pred šestimi meseci največja nevarnost za ptice selivke, kar so jih poklenili lovci tam lovili v mreže in prodajali po vsej Italiji kot delikateso. Da se zatre to kruto pokončevanje ptic, je bila potrebna Mussolinijeva avtoriteta. Mussolini je pred šestimi meseci s posebnim odlokom strogo prepovedal lovit ptice, obenem je pa izpremenil otok slikarjev in pesnikov v pravi ptičji raj. Po vsem otoku imajo zdaj ptice krmilnice in zavetišča. Ptice se ustavljajo na otoku Capri dvakrat na leto, da se odpočijejo, kajti tam nikoli ni zime. Otok je za ptice idealen kraj počitka. Tja prilete tako izrpane, da popadajo šibkeje v morje čisto samo nekaj metrov od obale, močnejše se pa spuste na dreve, na pesek in skale, kjer obse, da jih človek lahko kar z rokami pobira. Tu so torej imeli brezsrčneži dober lov. V stotisočih so pobili vsako leto drobne ptice in zamen so bili vsi protesti tujecev. Slavičkom so iztikali oči in jih razpošiljali slepe po svetu.

Mussolini je prišel pred šestimi meseci v roke roman, ki je o njem pozneje govoril ves svet. Axel Munthe je v romanu "Michele" opisal kruto pokončevanje ptic selivk na otoku Capri s tako globokim sočutjem, da Mussolini ni mogel preko te sramote za vso Italijo. Takoj je stopil k telefonu in zahteval župana mesta Capri. Potem je govoril z avtorjem romana, ki je takoj dal na razpolago za ptice ves vrt svoje vile na otoku. Mussolini je naročil šefu policije na Capri, naj strogo prepove lovit ptice. Tako je bilo rešeno življenje 12 milijonov ptic vsako leto. Da, 12 milijonov ptic je šlo vsako leto na krožnike sladkokokev in v kletke v dosmrtno ječo. Naslednjega dne je Mussolini podpisal odlok o prepovedi lovit ptice.

Poziv!

Izdajanje lista je v sredi

z velikimi stroški. Mnogo jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priz-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

25

X.

V krčmi, kamor je bil Lafleur izvalil Martina, je bilo že polno gostov, ko sta vstopila.

— Tu sva torej! — je vzkliknil Lafleur in sedel na prvi stol, ki ga je dosegel. Potem je pa pokazal z roko na stol pred seboj, rekoč:

— Sedite, dragi gospod Martin, luč boste imeli v hrbet in karte boste dobro videli. Kar se mene tiče, vidim tudi v temi... prav kakor mačka.

Če je šlo za partijo piqueta ali čašico dobrega vina, je Martin zelo nerad zamudil ugodno priliko.

Sedel je torej in potrkal s tabatjerko po mizi.

Dvakrat si je bil že natresel tobaka v nos in zahotelo se mu je še ene porcije.

Končno je prišel natak in Lafleur je naročil:

— Partijo piqueta... pa hitro!

— In steklenico vuvravskega... starega! — je brž pripomnil Martin.

Ta čas se je Lafleur vprašujoče oziral po krčmi, kajti bal se je, da bi ga kdo ne opazoval.

Bil je kot rečeno tako oprezen, da je posadil svojega novega znanca na luč, sam je pa sedel v senco.

Ta taktika mu bo omogočila opazovati Martinov obraz in videti dobro, kakšen bo mož po izdatnem napadu na staro vuvravskega kapljico.

Prinesli so karte, kozarce in močno zaprašeno steklenico s tradicionalno pajčevino na zamašku.

— Pustite nama celo steklenico, — je dejal Lafleur; — če je to vino dobro, kakor upava, se gotovo ne bova zadovoljila samo s tem, da izpregovoriva z njim... dve besedi.

Martin si je obližnil ustnice, kakor bi storil najboljši poznavalec vina. In od tistega trenutka je bil Lafleur trdno prepričan, da se bo njegov novi znanec še mnogo bolj ogrel za staro vuvravskega kapljico nego za piquet.

— Predno začneva igrati, — je dejal prebrisani sluga, — bi kazalo malo pokrepčati se, mar ne, prijatelj?

Martin je vzel spoštljivo svoj kozarček med prste in trčil z Lafleurom. Potem je pa napravil z največjo slastjo majhen požirek.

— Velja torej, — je dejal Lafleur. — Obdrživa celo steklenico in igrala bova za njo.

— Tristo rogatih vragov, ta ideja pa ni napačna! — je vzkliknil Martin. In v dušku je izpraznil svoj kozarec.

Lafleur se je neopaženo nasmehnil.

— Za začetek gre zelo dobro, — je pomislil.

Prepričan, da bo zadostovala ena steklenica tega težkega vina, da premoti Martina, je Lafleur zmešal karte in jih dal Martinu.

Martin je poslinil palec, rekoč:

— Dve vam, dve meni...

In tako dalje, dokler karte niso bile razdeljene; potem je pogledal po vrsti svoje karte in jih prijel v roko.

Kot pokleni igralec je Lafleur hitro razporedil svoje karte in nalil Martinu še en kozarec.

— Založite! — je dejal Martin. To menda ne bo težko, a?

Lafleur je molče založil pet kart in dvignil svoj talon.

Kar je Martin radostno vzkliknil: — Dobro! To je res nekaj izrednega! V talonu sem dobil tri ase.

— No pa preštejva, — je pripomnil smeje, — jaz počakam.

In z izrazom zadoščenja je dvignil kozarec. Toda v hipu, ko ga je hotel nastaviti na usta, mu je šinila v glavo nova misel:

— To je druga, — je dejal.

— Dobro, — je odgovoril Lafleur; hoteč veljati za slabega igrača, — eno ali dve, kaj za to? Ker imate dobre karte, boste pač dobili igro.

Debeluhati meščan je bil dobre volje; udaril je s pestjo po mizi, rekoč:

— Hola, še eno takega!

Škodoželjno se je ozrl na nasprotnika in pripomnil:

— Če dobim igro, se vam revanširam! Lafleur je videl, da leze Martinu vino v glavo, kar je bila njegova edina želja. Saj mu je šlo za to, da ga napoji.

— Ta uspeh plačam z dvema steklenicama, kar pač ne bo predrago, — je pomislil. Martin je natočil obema iz nove steklenice, ki jo je bil natak prav kar prinesel.

Lafleur je začel šteti svoje liste.

— Sedemtrideset?

— Kje pa? — se je zasmejal Martin.

— Tere v kralju?

— Še manj.

— Trije fantje?

— Bežite no!... Ševeda, vi bi radi imeli to.

— No, — je zamrmral Lafleur, — takoj poštejem: ena... rdeča.

— Jaz pa pravim: Petdeset očeš, velika quinta in štiri ase, — je dejal Martin in razložil svoje liste po mizi.

— In držite se dobro, dam vam samo en list... Glejte, da obdržite prave karte.

Lafleur je imel v rokah samo še dve karti, okleval je za hip, kakor bi vzel igro zelo resno.

— To je pa res težko, — je zamrmral sam pri sebi.

Martinu je obraz kar žarel.

Zdaj ni več prikrival svoje radosti in rujno vince je vedno hitreje teklo po njegovem grlu.

Kar je odložil kozarec, kajti Lafleur je bil položil karte.

— Valat! — je vzkliknil veselo. — No, to se pravi imeti srečo!... To pa že nekaj šteje: petnajst in pet... dvajset, in štiri... najst... štiriindevetdeset, in dvanajst igranih kart... stošest... In valat, štiriindevetdeset... sto šestinštirideset!... To je sijajno, imenitno!... To je sreča, a, dragi gospod?

— Zdaj sem pa jaz na vrsti, — je dejal Lafleur.

V tistem hipu je namreč prebrisani lopov opazil, da njegov nasprotnik nekam čudno zardeva.

In iz tega je sklepal, da ga ima že pošteno pod kapo... Pa je hotel zatlati še zadnji udarec svojem nasprotniku s tem, da ga je silili govoriti.

— No, — je dejal, — to igro smatram za izgubljeno.

— Da, samo čudež bi vas lahko še rešil, — je odgovoril Martin smeje. — Toda v igri je vse mogoče.

— Sicer pa, — je pripomnil, — če bi imela kdaj, bi se vam revanširal.

— Bodite brez skrbi, poštnega voza ne boste zamudili, — ga je potolažil Lafleur.

Potegnil je iz žepa uro in jo pokazal svojemu znanec.

— Poglejte, še dolgo bova čakala.

— No dobro, — je pritrdil Martin, — sprejemam... pod pogojem, da pojde tudi druga partija tako hitro, kakor je šla prva...

— To vam diši, verjamam.

In Lafleur je zopet natočil Martinu, potem pa še sebi.

— Videč, kako toči, je Martin zaklical:

— Natak, še eno steklenico!... Pa da ne prinesete slabšega!

Markizov sluga se je tako začudil, da je malo manjkalo, da mu niso padle karte iz rok. Od presenečenja je kar zazijal.

(Dalje prihodnjič)

Ljubiteljem leposlovja

Čenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte čenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"

Knjigarna "Glas Naroda"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

POVESTI in ROMANI

(Nadaljevanje.)

Prst bojli	38
Patrica, povest iz trske junakine do-	38
be	38
Prva ljubezen	38
Po gorah in dolinah	38
Po lili vplavcu	38
Poslednji Mehikanez	38
Pravljice H. Majar	38
Predtržani, Prešern in drugi svet-	38
niki v gramofonu	38
Prigodbe čebulice Maja, trda vez I.	38
Ptice solivke, trda vez	38
Prej svetlo	38
Pogostniki	38
Pozna Boga	38
Pirli	38
Povodnj	38
Pravljice	38
Prigodbe Huronskega glavnega	38

Sin medvedjega lovca, Potopljani

Student naj bo, V. sv.	38
Sveča Netburga	38
Spilje, male povesti	38
Stezenledec	38
Sopek Samotarice	38
Sveča noč	38
Stroške in sence	38
Silke (Meško)	38
Spake, humoreska, trda vez.	38

SHAKESPEAREVA DELA:

Machbeth, trda vez.	38
broširano	38
Othelo	38
Sen Kresne noči	38

Splošna Knjižnica:

St. 1. (Ivan Albrecht) Ranjena gruda, izvirna povest, 104 str., broširano	38
St. 3. (Ivan Rozman) Testament ljudska drama v 4 dej., broš. 105 strani	38
St. 4. (Cvetko Golar) Polnočno klasje, izbrane pesmi, 144 str., broširano	38
St. 6. (Novak) Ljubosumnost	38
St. 7. Andersenove pripovedke. Za slovensko mladino priredila Uta. 111 strani, broš. 35	38
St. 8. Akt štev. 113	38
Stev. 9. (Univ. prof. dr. Franc Weber) Problemi sodobne filozofije, 347 strani, broš. 70	38
St. 10. (Ivan Albrecht) Andrej Termone, religiozna karikatura in miniat. 55 str., broš. 25	38
St. 11. (Pavel Golla) Peterkove poslednje sanje, božična povest	38
St. 14. (Dr. Karl Eglitz) Demar, narodno-gospodarski spis, poslovenil dr. Albin Ogri, 296 str., broš. 50	38
St. 15. Edmond in Jules de Goncourt, Remo Maupier	38
St. 16. (Janka Senec) Življenje, pesmi, 112 str., broš. 45	38

St. 17. (Prosper Maric) Verno

duše v vseh, povest, prev. Mir. Ko Pretnar, 80 str.	38
St. 19. (Gerhart Hauptmann) Petočljivi zvon, dram. bajka v petih dejanjih, poslovenil Anton Funke, 124 strani, broš. 50	38
St. 20. (Jul. Zeyer) Gumpati in Komurasaki, japonski roman, iz češčine prev. dr. Fran Bradac, 154 strani, broš. 45	38
St. 21. (Friedrich Zolna) Dvanajst kratkočasnih zgodbic, II, 75 str. broš. 25	38
St. 22. (Toistoj) Kreutzerjeva sonata	38
St. 23. (Sophocles) Antigona, žalna igra, poslov. O. Golar, 60 str. broširano	38
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš. 30	38
St. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del	38
St. 26. (L. Andrejev) Črne maske, poslov. Jošip Vidmar, 82 str. broš. 35	38
St. 27. (Fran Erjavac) Brezposelnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš. 35	38
St. 29. Tarzan sin opic, trda vez... 120	38
St. 31. Roka roke	38
St. 32. Živeti	38
St. 33. (Gaj Salustij Krisp) Volja s Jugu, poslov. Ant. Dokler, 123 str., broš. 50	38
St. 34. (Ksaver Meško) Listi, 144 strani	38
St. 37. Demote šivali	38
St. 38. Tarzan in svet	38
Stev. 39. La Boheme	38
St. 47. Misterij duše	38
Stev. 48. Tarzanove šivali	38
Stev. 49. Tarzanov sin, trda vez... 120	38
St. 50. Silke Dr. Graye	38
St. 51. Slov. balade in romane	38
St. 54. V metodu	38
St. 55. Namizijni šah	38
St. 56. Trih odrazj šale	38
St. 58. Glad (Hansen)	38
St. 59. (Dokle) Zapiski iz življenja, I. del	38
St. 60. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, II. del	38
St. 61. (Golzar) Brošje in sestre	38

Gospa REGINA Roman iz življenja : ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

Iz Schottovih oči je lesketalo kot zmagoslavje. In kakor bi bil rad zaničljivo Valterju zakričal v obraz, da ima prav, mu previdnost tega vendar ni dovolila. Četudi je bil na vodilnem mestu, se ni smel pokazati nizkega. Ni smel priznati, da je svojo moč izrabljaj in povsem sposobnega inženirja tlačil in zaničeval. Samo če ni priznal, je imel še vedno pravo roko ga še dalje poniževati. To je bil njegovemu nizkemu značaju velik užitek. Temu človeku ni mogel nikdar odpustiti, da si je priporil ženo, ki si jo je sam pozelel s planteto strastjo — in katero je še danes pozelel.

Planteto je v njegovih očeh in gnalo ga je, da bi zanaprej še bolj kot do sedaj izrabljaj svojo moč in še bolj poniževal svojega nasprotnika. Vedel je, da se mu bo najbolj posrečilo, ako ga zadene z njegovo ženo. In tako pravi močno:

— Zdi se mi, da ste zelo predrzni, gospod doktor.
— Nič mi ni bolj tuje kot to, toda vem, da kaj veljam.
— In, — pravi Schott z zopernim nasmehom, — na pristo ro ljo vam je dano, da me prepričate o svoji vrednosti.
— Ne vem, kaj bi moral storiti, da bi vas pripravil do tega, da bi priznali, da ste samo prepričani o moji vrednosti.
Zopet se Schott zoperno zasmeje.

— Samo vam se to ne bo nikdar posrečilo, — mu pravi z nepopisnim izrazom, — toda — saj imate lepo ženo — je še vedno lepa, da se človeku zneša pamet, — pošljite jo vendar enkrat v moje stanovanje — mogoče se ji bo posrečilo prepričati me o vaših zmognostih, ako bo z menoj zelo ljubezljiva. Tako lepih žensk ni mogoče zavrniti.

Tedaj pa Valterja mine vse potrpljenje. Vedel je, čutil je, kak podlost je tičala v teh besedah; čutil je, da bi pomenila vsaka beseda razhajanje za njegovo ženo, obnem pa je bilo žaljenje tudi zanj. Vsa jeza, ki se je leta nabirala, si odpre pot, ker se Schott ni ustrašil žaliti nekaj tako ljubljene žene. Z enim skokom je stal tik pred Schottom; zgrabi ga in davi z obema rokama ter ga stresla z neugnan srditostjo kot psa.

— Ti, lopov, nesramnež, ti podlež, ali misliš, da ti bom tudi to dovolil, kot vse drugo? Da si to ženo kdaj ljubil, ki jo hočeš sedaj okruniti? Črepijo bi ti moral razbiti, nesramni lopov, in to bi tudi storil, ako ne bi mislil na to, kako gorje bi poklical nad svojo ženo in otroka. Toda kar tako te ne pustim, in če me velja moja služba, ki si mi jo že tako zagrenil s svojo maščevalnostjo.

Tako Valter obdelava Schotta in ga neprestano stresa. Nato pa ga z leve in desne oklofuta ter ga zopet stresa. Schottu pohaja že sapa pod močnimi Valterjevimi pestmi in ni mogel spraviti nobenega glasu iz sebe. S steklenimi očmi gleda v blede, jezni Valterjev obraz. Bojazljivo, kot vsi nizkotni, značaj, se ni upal niti ganiti, da bi se rešil. In proti močnim Valterjevimi rokam si tudi ni mogel pomagati. Še z zadnjo krepko zaušnico vrže Valter svojega sovražnika kot psa na stol. Nato pa se zvrzva in oddahne ter si obriše roke, kot bi bile prijele kaj umazanega.

— O, to je bilo dobro! Kako mi je sedaj odleglo! In to vam povem: še ena taka nesramna beseda o moji ženi — in ste mrlili, to si zapomnite, prokleti pes!

Schott je tekot zadnjih besed z največjim trdom lovil sapa. Sedaj pa poskoci, pograbi telefon, da bi klical na pomoč. Z močno roko ga Valter pahne v stran.

— Pustite to; boljše, da nikogar ne kličete na pomoč, kajti prav nič nisem pri volji, da bi vas branil, in — imena svoje žene ne bi imenoval skupno z vašim imenom. Že to bi bila za njo žalitev. Sedaj vam ne storim ničesar več. Kaznovani ste bili in ste to tudi pošteno zaslužili. Samo tako je mogoče postopati s podlim človekom. In s tem je zame ta zadeva končana.

Schottu se zopet vrne glas.
— Toda ne za mene! Odpušeni ste, doktor Kronek, brez odloga! Dejanski ste se me lotili. Skrbel bom pa tudi, da ne dobite tako hitro kakšne službe! — pravi jezo.

Toda bil je prebojazljiv, da bi dvignil roko nad Valterjem, ali pa da bi šel k telefonu.

Valter stoji zraven pred njim. Lepo ga je bilo videti v divji razburjeni moči, v zopet pridobljenem moškem ponosu, ki je popravl vsako ponižanje. Brez nasmeh mu pride iz prsi.

— To vem, gospod ravnatelj Schott. Nizkotneži, kot ste vi, ne napravijo podlosti samo napol. Vedno celo delo. In to ste sedaj dosegli. Dovolj dolgo ste hrepneli po tem, da bi odjedli kruh meni in moji družini in da bi nas pahnili v nesrečo, in samo zato, ker vas je plemenita žena zavrnila. Prenesel sem, kar sem sploh mogel prenesti, da ne izgubim svoje službe, četudi sem imel z njo bore malo veselja vsled vaših spletkarij. Toda vsako potrpljenje ima svoj konec, in Bog ve, kaj grem beračit z ženo in otrokom, kakor pa da bi še dalje prenašal vašo nesramnost. Slednjič pa je tudi veliko zadovoljenje, ako je človek enkrat rešen takega podleža, kot ste vi in mu ni treba biti več od njega odvisen. Toda tudi vas bo še zadela pravična kazen in kadar pride do tega, tedaj mislite na mene.

Z zaničevalnim pogledom na Schotta zapusti Valter kot zmagalet sobo.

Škripajočih zob gleda Schott nekaj časa za njim. Konečno pa se ojnaja in pokliče po telefonu drugega ravnatelja pri družbi. Namenoma pusti svojo obleko v neredu, kakor mu jo je zmečkal Valter. Ovrtnik mu je bil strgan iz gumba in ovrtnica mu je bila raztrgana. Gorenji gumb pri vestji je bil odtrgan, drugi pa so se še komaj držali. Potrga še te, da je izgledal še bolj usmiljenja vreden. Tako sprejme drugega ravnatelja, ki ga je začuden gledal.

— Za božjo voljo, kaj pa se vam je pripetilo?
Schott skomigne z rameni.

— Tukaj vidite, gospod ravnatelj Wend, da se nahajam v žalostnem položaju.

— Seveda! Kako si naj to raztolmačim? Pred četrt ure sem slučajno videl gospoda dr. Kroneka, ko je šel v vašo pisarno.

— Prav, in ravno dr. Kronek me je tako obdelal. Iz jeze nad tem, ker njegov načrt ni bil sprejet, temveč načrt dr. Schuteja in da je bil Schute imenovan za nadinženirja, me je napadel. Le z največjo težavo sem se ga rešil in ga vrzel skozi vrata.

— Neverjetno! Tega ni mogoče verjeti! Kam naj to pelje? Kaj temu človeku pride na misel?

— Res, nesramen in neizobražen človek je to. Sicer ste mu bili vedno v oporo, gospod ravnatelj. Sedaj pa gotovo izprevidite, da takih ljudi pri našem podjetju ne moremo rabiti. Dejanski napad na predstojnika — to je malo čudno, kaj ne? Zelo lep, posnemanja vreden zgled za naše delavce, ki se že tako radi kažejo nepokorne, ako jim kdo kaj ni prav. Potem pa se kar znesajo nad predstojnika.

(Dalje prihodnjič.)

Iz Jugoslavije.

Lačne svinje so otroku požrle glavo.

V mali vasi Obrovici v bjelovarskem okraju se je dogodila strašna nesreča v obitelji kmeta Jelencića. Starši, ki so imeli nujno delo na polju, so pustili doma brez nadzorstva otroke, med katerimi je bil najstarejši 5-letni sin, najmlajši pa trimesečna Marica, ki je ležala v sobi na tleh v košari. Ko so se starši zamudili pri delu, so lačne svinje iz hleva pridrlje v sobo ter začele stikati za kako jedjo. Starejši otroci so se razbežali ter pustili v košari dete, kateremu so sestradane svinje požrle glavo ter ga tudi po telesu ogrizle.

Dva usodopolna strela v gručo otrok.

Ko se je v bosenski vasi v Vranjaku pred hišo kmeta Tanaskovića proti večeru igrala večja gruča otrok, sta iz bližine zaporedoma počila dva strela. Učinek je bil strašen. Dve hčerki kmeta Tanaskovića, ena stara 5 let, druga pa 6 mesecev, sta bili mrtvi, neka tretja deklica pa je ranjena na glavi. Nedaleč od hiše ob robu malega gozdiča so pozneje našli izstreljeno lovsko puško, ni pa še ugotovljeno, kdo je oddal usodopolna strela iz zločinškega namena, ali pa po nesrečnem naključju.

Letalska nesreča pri Crikvenici.

1. avgusta se je v Crikvenici zgodila letalska nesreča. Propagandno letalo "Zagreb", ki ga je vodil pilot Čanić in v katerem je bil tudi blagajnik zagrebskega

Aerokluba Dragotin Häckel, je okrog 7. startalo za povratek v Zagreb. V višini 100 m je najbrže nastal defekt v motorju, na kar je letalo treščilo na tla. Blagajnik Häckel je postal žrtev nesreče, pilot Čanić je bil hudo ranjen. Drevo prepelja truplo pokojnega Häckla v Zagreb, kjer bo pokopan. Kakor znano, se je vršila v Crikvenici propagandna letalska prireditve, na kateri so sodelovali tuji letalci angleške vojne mornarice, katere brodovje se mudi že nekaj časa v jugovodah. Tudi "Zagreb" se je udeležil te prireditve.

Strašna smrt sedemmesečnega otroka.

V okolici Velikega Bečkereka je žena Milivoja Rajina pustila svojega sedemmesečnega otroka v zibelki na dvorišču ter nesla kosilo svojemu možu na polje. V odsotnosti gospodinjice so svinje odgrizle otroku roko pri komolcu in jo požrle. Po joku otroka opozorjena je prihitela na pomoč soseda in rešila otroku življenje. Orožništvo je uvedlo preiskavo.

TISKARSKI ŠKRAT

Strokovnjaki smatrajo za višek uspehov tiskarskega škrate poročilo, ki je bilo objavljeno skoro pred sto leti v uradnem pariškem "Constitutionnelu". Dve vrstici iz poročila o nesramnem odgovoru nekega pravkar ujetega razbojnika sta zašli v besedilo razgovora Thiersa s kraljem.

Louis Philippe je v svečanem visokem slogu poveril Thiersu sestavo novega ministrtstva. Thiers je odgovoril: "Bodite prepričani, da mi samo eno hodi po glavi. Najrajši bi vam zavljal vrat kakor piščancu". To je rekord. A nedeljski "Paris Soir" je zadnjič tudi prinesel zanimivo novico: "Se storica malopridnih mladeničev je sinoči okoli treh zjutraj napadla gospoda M. Gerarda in mu mu strgala listnico z 200 franki. Ta izreden uspeh je zasluga našega župana, znanega sportnika, ki tako skrbi za telesno vzgojo mladine". Gospod župan je najbrž bil zelo začuden. A vsega je zopet kriv tiskarski škrat, ki je zmedel poročilo o napadu in poročilo o telovadnem nastopu šolskih otrok.

OGROMNO LETALO "MAKSIM GORKI"

V sovjetskih tovarnah gradijo v zadnjem času ogromno letalo, ki bo nosilo ime "Maksim Gorki". Namenjeno je za propagandne plete. "Maksima Gorkija" bodo gnali motorji s skupno silo 4.000 konjskih sil, tako da bo lahko letel z brzino 225 do 240 km na uro. Letalo bo vodila posadka šestih mož, a na njem bo prostora za 70 potnikov. Preskrbljeno bo z radijsko postajo na kratke valove, z manjšo tiskarno, s prenosnim kinematografskim aparatom, s strojem za svetlobno reklamo na nebu, z restavracijo itd. Vsako krilo tega letala bo dolgo po 30 m, skupno torej bo letalo široko okoli 60 m. "Maksim Gorki" mora biti pripravljen do 1. maja 1934, da se bo lahko udeležil slavnosti 1. maja.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTECVANJE

WAGNERJEV UČENEC

V Berlinu in ugledal berača, ki je igral na lajno. Wagner je takoj dožal, da je to melodija iz Tannhauserja. Opazil je tudi, da igra berač prepočas. Stopil je k njemu in mu jezo dajal: "Tempo je napacen. Igrati morate hitreje, moj prijatelj." "To je moja stvar," je odgovoril berač. Wagner je potegnil iz žepa svojo denarnico in vrzel beraču groš ter dejal: "Jaz sem namreč skladatelj." "V čast mi je," je odvrnil berač, se odkril in pričel hitreje igrati. "Tako je prav, mu je dejal prijazen Wagner in odšel. Na lajno je čez nekaj dni postavil berač tablico z napisom: "Učence Riharda Wagnerja".

TRGOVINA S POSUŠENIMI MUHAMI

Če poslušate trgovce, bi mislil, da je vsa trgovina zaspala, tako tarnajo. Res prede večini trgovcev slaba, so pa med njimi še srečneži, ki jim trgovina prav dobro cvete. Med izjemne trgovske panoge, ki se jim gospodarska kriza prav nič ne pozna, spada tudi trgovina s posušeni muhami. Evropa uvaža do 500 ton posušeni muh na leto, največ z Mehike. Samo Anglija rabi vsako leto 50 ton teh mehkih muh, ki z njimi Angleži krmijo ptice pevke ter zlate in druge ribice po svojih bogatih stanovanjih. Gre za tropične, dobro rejene muhe, k jih love posebno navdušeno domačini v Mehiki.

V Mehiki se peča z lovom in izvažanjem muh nad 16.000 ljudi. Muhe love pletli v močvirnatih krajih ter ob ribnikih in rekah, kjer napeljuje goste mreže, da v njih obliči na milijone muh. Potem jih pokončajo in posuše na solnem. Posušene muhe spravijo v vreče po 50 kg in jih nalože v skladišča. Posušene muhe gredo v London, od koder jih razvažajo grozistom na vse strani Evrope.

ZADNI KORZIŠKI BANDITI

Pred porotnim sodiščem v Lyonu so se te dni zagovarjali zadnji banditi, ki so jih prijeli orožniki pri racijah na Korziški. Glavna razprava je bila proti Aleksandru Bartoliju, stricu pravičnega kralja banditov Josepha Bartolija. "Tega bandita, ki je bil strah in trepet prebivalstva, so orožniki po dolgem zasledovanju izvolali v skrivališče, kjer sta bila z njim njegov strie in njegov pomagač Konstantin Santoni. Med orožniki in banditi je nastal boj, v katerem sta padla dva orožnika in kralj banditov Joseph Bartoli.

Državni tožilec je obtožil oba bandita umora, sodišče pa ju je sodilo zaradi pomagaštva banditskemu kralju ter je obsodilo prvega na deset, drugega pa na sedem let ječe.

15. avgusta: Bremen v Bremen
Stadendam v Boulogne
16. avgusta: Manhattan v Havre
Albert Ballin v Hamburg
19. avgusta: Ile de France v Havre
Rex v Genoa
21. avgusta: Reliance v Hamburg
23. avgusta: Olympic, Cherbourg
24. avgusta: Champlain v Havre
Europa v Bremen
25. avgusta: Veendam v Boulogne
26. avgusta: Roma v Genoa
Berengaria v Cherbourg
29. avgusta: Leviathan v Cherbourg

30. avgusta: De Grasse v Havre
Majestic v Cherbourg
Manhattan v Havre
Deutschland v Hamburg
31. avgusta: Bremen v Bremen
2. septembra: Conte di Savoia v Genoa
5. septembra: Ile de France v Havre
Stadendam v Boulogne
6. septembra: Aquitania v Cherbourg
New York v Hamburg
8. septembra: Olympic v Cherbourg
9. septembra: Paris v Havre
Vulcania v Trst
Veendam v Boulogne
Europa v Bremen
13. septembra: Lafayette v Havre
Manhattan v Havre
Berengaria v Cherbourg
Albert Ballin v Hamburg
15. septembra: Rotterdam v Boulogne
Majestic v Cherbourg
16. septembra: Rex v Genoa
Bremen v Bremen
18. septembra: Reliance v Hamburg
20. septembra: Champlain v Havre
21. septembra: Aquitania v Cherbourg
23. septembra: Saturnia v Trst
Ile de France v Havre
Veendam v Boulogne
26. septembra: Europa v Bremen
Stadendam v Boulogne
27. septembra: Washington v Havre
Mauretania v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
29. septembra: Paris v Havre
Olympic v Cherbourg
30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

15. septembra: Conte di Savoia v Genoa
16. septembra: Champlain v Havre
21. septembra: Aquitania v Cherbourg
23. septembra: Saturnia v Trst
26. septembra: Europa v Bremen
27. septembra: Washington v Havre
29. septembra: Paris v Havre
30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

15. septembra: Rotterdam v Boulogne
16. septembra: Rex v Genoa
18. septembra: Reliance v Hamburg
20. septembra: Champlain v Havre
21. septembra: Aquitania v Cherbourg
23. septembra: Saturnia v Trst
26. septembra: Europa v Bremen
27. septembra: Washington v Havre
29. septembra: Paris v Havre
30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

15. septembra: Rotterdam v Boulogne
16. septembra: Rex v Genoa
18. septembra: Reliance v Hamburg
20. septembra: Champlain v Havre
21. septembra: Aquitania v Cherbourg
23. septembra: Saturnia v Trst
26. septembra: Europa v Bremen
27. septembra: Washington v Havre
29. septembra: Paris v Havre
30. septembra: Conte di Savoia v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

19. AVGUSTA

5. Septembra — 23. Septembra

CHAMPLAIN

24. Avgusta — 20. Septembra

PARIS

9. Septembra — 29. Septembra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente

General Travel Service, Inc.

Mr. Leo Zakrajsek

1359 Second Ave., New York City, N. Y.

FRENCH LINE

19 STATE STREET, NEW YORK

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam

\$1.

in knjige Vam bodo poslale naračnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA"

216 W. 18th Street

New York, N. Y.

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

FRENCH LINE:

"ILE DE FRANCE" preko Havre

	N. Y.	ZA TJA
	LJUBLJANA	IN NAZAJ
19. AVGUSTA	\$101.23	\$182.00
5. SEPTEMBRA		
23. SEPTEMBRA		

"PARIS" preko Havre

9. SEPTEMBRA \$ 99.23 \$178.50

"CHAMPLAIN" preko Havre

24. AVGUSTA \$ 91.73 \$171.50

20. SEPTEMBRA

ITALIAN LINE:

"VULCANIA" v Trst

9. SEPTEMBRA \$ 97.50 \$171.50

"SATURNIA" v Trst

23. SEPTEMBRA

"REX" preko Genoa

19. AVGUSTA \$109.50 \$185.50

16. SEPTEMBRA

2. SEPTEMBRA

30. SEPTEMBRA

CUNARD LINE:

"AQUTANIA" pr. Cherbourg

6. SEPTEMBRA \$102.34 \$182.00

"BERENGARIA" pr. Cherbourg

26. AVGUSTA

13. SEPTEMBRA

21. SEPTEMBRA

HAMBURG-AMERICAN LINE:

"DEUTSCHLAND" pr. Hamburg

30. AVGUSTA \$ 91.73 \$171.50

"ALBERT BALLIN" pr. Hamburg

27. SEPTEMBRA

16. AVGUSTA

13. SEPTEMBRA

NORTH GERMAN LLOYD:

"EUROPA" preko Cherbourg

9. SEPTEMBRA \$104.84 \$185.50

"BREMEN" preko Cherbourg

26. SEPTEMBRA

15. AVGUSTA

31. AVGUSTA

16. SEPTEMBRA

Kdor se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj se takoj prihlasi in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrbi potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Slovenic Publishing Company

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

216 W. 18th Street

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City